

VÄESTÖNSUOJIENTEN NYKYTILA SUOMESSA 2026

Puhelinhaastattelututkimus isännöitsijöille Tutkimusraportti

Julkaisija: Väestönsuojayhdistys VSR ry
Analyysi: Verona Shelters Group (VSR ry:n jäsenyritys)
Tutkimuksen rahoitus: Verona Shelters Group

Heinäkuu 2026

1. Tiivistelmä

Väestönsuojayhdistys VSR ry selvitti kesä–heinäkuussa 2026 puhelinhaastatteluin, miten hyvin taloyhtiöiden väestönsuojien nykytila tunnetaan niistä käytännössä vastaavien ammattilaisten eli isännöitsijöiden keskuudessa. Tutkimukseen haastateltiin 88 isännöitsijää 31 paikkakunnalta 13 maakunnasta. Haastatellut isännöitsijät vastaavat yhteensä 1 451 väestönsuojasta, mikä on noin kolme prosenttia Suomen väestönsuojakannasta.

Keskeiset tulokset:

- Isännöitsijöistä 77 % arvioi, että heidän kohteidensa väestönsuojat ovat lain edellyttämässä kunnossa. Suojien määrällä painotettuna varmuus kattaa kuitenkin vain noin 60 % tutkimuksessa edustetuista suojista: noin neljä kymmenestä edustetusta suojasta on sellaisia, joiden lakisääteistä kuntoa niistä vastaava isännöitsijä ei osannut tai voinut vahvistaa.
- Selvin puute koskee vastuuhenkilöitä: 58 % isännöitsijöistä kertoi, ettei väestönsuojille ole nimetty vastuuhenkilöä. Suojien määrällä painotettuna ilman nimettyä vastuuhenkilöä on noin kaksi kolmasosaa edustetuista suojista.
- Epävarmuus kasvaa suojamäärän mukana: mitä useammasta suojasta isännöitsijä vastaa, sitä harvemmin hän pystyi vahvistamaan niiden kunnon. Suurten salkkujen haltijat vastasivat kuntokysymyksen muita useammin kieltävästi tai epävarmasti.

- Tarkastus- ja viestintätilanne näyttäytyy hyvänä: 85 % kertoi, että suojat on tarkastettu viimeisen 10 vuoden aikana, ja 81 % kertoi, että asukkaille on viestitty toimintaohjeista.
- Suhtautuminen väestönsuojiiin on myönteistä: 76 % katsoo väestönsuojien lisäävän suomalaisten turvallisuutta, ja vain 13 % luopuisi väestönsuojien rakentamisesta.

Tutkimus on luonteeltaan suuntaa-antava ammattilaisselvitys. Tulokset kuvaavat isännöitsijöiden tietoa ja arvioita, eivät suojakohtaisesti todennettua teknistä kuntoa. Otantamenetelmä, virhemarginaalit ja rajoitukset on kuvattu luvuissa 3 ja 5.

2. Tutkimuksen tausta ja tavoitteet

Suomessa on noin 50 000 väestönsuojaa, joista valtaosa sijaitsee asuin- ja liikekiinteistöissä. Vastuu suojien kunnosta ja käyttövalmiudesta on kiinteistön omistajalla, käytännössä usein taloyhtiöllä, jonka arjessa asiaa hoitaa isännöitsijä. Aiemman tutkimustiedon (SPEK) mukaan 64 % suomalaisista kokee, ettei tiedä väestönsuojista riittävästi, ja 78 % kokee, että aiheesta puhutaan liian vähän.

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten hyvin taloyhtiöiden väestönsuojien nykytila tunnetaan niistä ammatikseen vastaavien isännöitsijöiden keskuudessa: onko suojien lakisääteinen kunto tiedossa, onko vastuut nimetty, onko suojat tarkastettu ja onko asukkaille viestitty toimintaohjeista. Lisäksi kartoitettiin isännöitsijöiden suhtautumista väestönsuojiiin sekä koulutus- ja tiedontarpeita.

Tutkimuksen julkaisija on Väestönsuojayhdistys VSR ry. Tutkimuksen on rahoittanut ja aineiston analyysin laatinut yhdistyksen jäsenyritys Verona Shelters Group. Tiedonkeruun toteutti VSR ry:n toimeksiannosta tehtävään palkattu haastattelija.

3. Menetelmä ja aineisto

Tutkimus toteutettiin strukturoituna puhelinhaastatteluina 10.6.–14.7.2026. Kohderyhmänä olivat ammattimaisesti toimivat isännöitsijät, joita Suomessa on arviolta noin 2 500. Yhteystiedot koottiin suurimpien kaupunkien isännöintitoimistoista ja toimialaverkostojen kautta. Haastattelu sisälsi yhden avoimen kysymyksen (hallinnoitujen väestönsuojien lukumäärä) sekä kahdeksan strukturoitua kysymystä vastausvaihtoehdoin kyllä / ei / en osaa sanoa. Haastattelurunko on raportin liitteenä 1.

Aineiston tunnusluku	Arvo
Kontaktoituja isännöitsijöitä	200
Toteutuneita haastatteluja (n)	88
Vastausaste	44 %
Paikkakuntia / maakuntia	31 / 13
Edustettuja väestönsuojia yhteensä	1 451 (ilman suurinta yksittäistä salkkua 951)
Suojia vastaajaa kohden (mediaani)	10
Perusjoukko (ammatti-isännöitsijät)	n. 2 500
Suurin virhemarginaali (95 %:n luottamustaso)	± 10,3 prosenttiyksikköä

Tulokset raportoidaan kahdella tasolla: vastaajatasolla (osuus isännöitsijöistä) sekä suojapainotettuna (osuus tutkimuksessa edustetuista väestönsuojista, kun kunkin vastaajan vastaus painotetaan hänen ilmoittamallaan suojamäärällä). Suojapainotetut luvut esitetään ensisijaisesti ilman aineiston suurinta, 500 suojan yksittäissalkkua, joka yksin kattaisi kolmanneksen painosta; molemmat laskutavat on raportoitu liitteessä 2. Prosenttiosuukseen virhemarginaalit on laskettu 95 %:n luottamustasolla äärellisen populaation korjauksella. Otos on harkinnanvarainen näyte, ei satunnaisotos, joten virhemarginaalit ovat suuntaa-antavia (ks. luku 5).

4. Tulokset

4.1 Tutkimuksessa edustetut väestönsuojat

Kaikki 88 haastateltua ilmoittivat hallinnoimiensa väestönsuojien määrän. Yhteensä tutkimuksessa on edustettuna 1 451 väestönsuojaa eli noin kolme prosenttia Suomen väestönsuojakannasta. Tyypillinen vastaaja hallinnoi 1–20 suojaa (84 vastaajaa 88:sta; mediaani 10 suojaa). Aineiston kaksi suurinta salkkua olivat 500 ja 160 suojaa.

4.2 Väestönsuojien lakisääteinen kunto

Isännöitsijöistä 77 % ($\pm 8,6$ %-yks.) arvioi kohteidensa väestönsuojien olevan lain edellyttämässä kunnossa, 19 % vastasi kieltävästi ja 3 % ei osannut sanoa. Suojapainotettu tarkastelu muuttaa kuvaa olennaisesti: varmuus lakisääteisestä kunnosta kattaa 59 % edustetuista suojista, kun taas 41 % edustetuista suojista (386 suojaa 951:stä) on sellaisia, joiden kuntoa niistä vastaava isännöitsijä ei osannut tai voinut vahvistaa. Ero selittyy sillä, että epävarmuus kasvaa salkun koon mukana: kuntokysymykseen myöntävästi vastanneiden mediaanisalkku oli 8 suojaa, kieltävästi vastanneiden 10 ja epävarmojen 30 suojaa.

4.3 Vastuuhenkilöt

Isännöitsijöistä 58 % ($\pm 10,1$ %-yks.) kertoi, ettei väestönsuojille ole nimetty vastuuhenkilöä; 42 %:lla vastuuhenkilö on nimetty. Suojapainotettuna ilman nimettyä vastuuhenkilöä on 63 % edustetuista suojista (koko aineistolla 76 %). Tämä on tutkimuksen selvin ja molemmilla laskutavoilla samansuuntainen puutehavainto. Avovastauksissa vastuun kerrottiin usein olevan käytännössä taloyhtiön hallituksella ilman nimettyä henkilöä.

4.4 Tarkastukset ja asukasviestintä

Tarkastustilanne näyttäytyy isännöitsijöiden ilmoittamana hyvänä: 85 % ($\pm 7,3$ %-yks.) kertoi, että suojat on tarkastettu viimeisen 10 vuoden aikana, ja usea vastaaja kertoi tarkastusten tai kunnostusten olevan parhaillaan käynnissä. Asukasviestintä toteutuu niin ikään valtaosassa kohteita: 81 % kertoi, että kiinteistön käyttäjille on viestitty väestönsuojiin liittyvistä toimintaohjeista.

4.5 Suhtautuminen väestönsuojiiin

Isännöitsijöiden suhtautuminen väestönsuojiiin on myönteinen. 76 % ($\pm 8,7$ %-yks.) katsoo väestönsuojien lisäävän suomalaisten turvallisuutta. Väestönsuojien rakentamisesta luopuisi vain 13 % vastaajista; 64 % ei luopuisi ja 24 % ei osannut ottaa kantaa. Avovastauksissa toistuivat ylläpidon kustannukset ja toive selkeistä ohjeista siitä, mikä on pakollista.

4.6 Koulutus- ja tiedontarve

Väestönsuojelukoulutukseen osallistuisi 16 % vastaajista ja lisätietoa väestönsuojista haluaisi 35 %. Lisätietoa toivoneista 32 vastaajaa antoi luvan välittää yhteystietonsa VSR ry:lle. Yhdessä kuntoa ja vastuuta koskevien tulosten kanssa tämä viittaa siihen, että tiedontarve on suurinta juuri niissä kohteissa, joissa nykytila on heikoimmin hallussa.

5. Tulosten luotettavuus ja rajoitukset

Tutkimuksen tuloksia tulkittaessa on huomioitava seuraavat rajoitukset:

- Otos on harkinnanvarainen näyte suurimpien kaupunkien isännöitsijöistä, ei satunnaisotos koko perusjoukosta. Ilmoitetut virhemarginaalit (enimmillään $\pm 10,3$ prosenttiyksikköä) ovat siksi suuntaa-antavia. Vastausaste 44 % on puhelinhaastattelututkimukselle hyvä, mutta vastaamatta jättäneiden näkemykset voivat poiketa vastanneista.
- Aineisto painottuu Uudellemaalle (49 % vastauksista), mikä vastaa karkeasti kerrostalokannan ja väestönsuojien keskittymistä kasvukeskuksiin mutta aliedustaa Pohjois- ja Itä-Suomea. Aineisto ei riitä maakuntakohtaisiin vertailuihin.
- Tulokset kuvaavat isännöitsijöiden tietoa ja arvioita, eivät suojakohtaisesti mitattua teknistä kuntoa. Suojapainotetuissa luvuissa yhden vastaajan vastaus on ulotettu koskemaan hänen koko salkkuaan.
- Suojapainotettuihin lukuihin vaikuttaa voimakkaasti aineiston suurin, 500 suojan yksittäissalkku. Päätulokset on siksi raportoitu ilman sitä; molemmat laskutavat ovat liitteessä 2, ja havainto on varmennettu haastattelijalta.

Rajoituksista huolimatta tutkimuksen keskeiset havainnot – vastuuhenkilöiden puute ja suojamäärän myötä kasvava epävarmuus lakisääteisestä kunnosta – ovat samansuuntaisia molemmilla laskutavoilla ja siten aineiston kestävimpiä tuloksia.

6. Johtopäätökset

Suomen väestönsuojista huolehtivat ammattilaiset suhtautuvat suojiin myönteisesti ja pitävät niitä turvallisuutta lisäävinä. Suojien hallinnossa on kuitenkin kaksi rakenteellista aukkoa. Ensinnäkin valtaosalta suojista puuttuu nimetty vastuuhenkilö, jolloin vastuu hajautuu taloyhtiön hallitukselle eikä kenelläkään ole kokonaiskuvaa suojan käyttövalmiudesta. Toiseksi tieto suojien lakisääteisestä kunnosta ohenee sitä mukaa, mitä useammasta suojasta isännöitsijä vastaa: vaikka selvä enemmistö isännöitsijöistä arvioi suojansa lainmukaisiksi, merkittävä osa suojakannasta on sellaisten arvioiden varassa, joita niistä vastaava ammattilainen ei pysty vahvistamaan.

Tulokset tukevat johtopäätöstä, jonka mukaan väestönsuojien suurin haaste ei ole suojien puute vaan tiedon ja nimettyjen vastuiden puute. Käytännön toimenpiteiksi tulokset viittaavat vastuuhenkilöiden nimeämiseen jokaiselle suojalle, tarkastustiedon kokoamiseen taloyhtiöissä sekä isännöitsijöille suunnattuun täsmäkoulutukseen ja selkeisiin ohjeisiin lakisääteisistä vaatimuksista.

Liite 1: Haastattelurunko

Haastattelija esittäytyi Väestönsuojayhdistys VSR ry:n edustajaksi ja kertoi tekevänsä valtakunnallista kyselyä väestönsuojien nykytilasta. Kysymykset esitettiin seuraavassa järjestyksessä; kysymyksiin K2–K9 vastausvaihtoehdot olivat kyllä / ei / en osaa sanoa.

Tunnus	Kysymys
K1	Kuinka monta väestönsuojaa sinulla on yhteensä isännöimissäsi kohteissa? (lukumäärä tai arvio)
K2	Tiedätkö, ovatko isännöimiesi kohteiden väestönsuojat lain edellyttämässä kunnossa?
K3	Onko väestönsuojilla nimetty vastuuhenkilö?
K4	Tiedätkö, onko väestönsuojat tarkastettu viimeisen 10 vuoden aikana?
K5	Onko kiinteistön käyttäjille/asukkaille viestitty väestönsuojiin liittyvistä toimintaohjeista?
K6	Pitäisikö väestönsuojien rakentamisesta luopua?
K7	Lisäävätkö väestönsuojat mielestäsi suomalaisten turvallisuutta?
K8	Haluaisitko osallistua väestönsuojelukoulutukseen?
K9	Haluaisitko lisätietoa väestönsuojista? (Jos kyllä, lupa yhteystietojen välittämiseen VSR ry:lle kysyttiin erikseen.)

Liite 2: Jakaumataulukot

Taulukko 1. Vastausjakaumat vastaajatasolla (n = 88). Virhemarginaali 95 %:n luottamustasolla, äärellisen populaation korjaus (N = 2 500).

Tunnus	Väite	Kyllä	Ei	EOS
K2	Suojat lain edellyttämässä kunnossa	77,3 % (±8,6)	19,3 % (±8,1)	3,4 % (±3,7)
K3	Vastuuhenkilö nimetty	42,0 % (±10,1)	58,0 % (±10,1)	0,0 %
K4	Tarkastettu viimeisen 10 vuoden aikana	85,2 % (±7,3)	11,4 % (±6,5)	3,4 % (±3,7)
K5	Asukkaille viestitty toimintaohjeista	80,7 % (±8,1)	15,9 % (±7,5)	3,4 % (±3,7)
K6	Rakentamisesta pitäisi luopua	12,5 % (±6,8)	63,6 % (±9,9)	23,9 % (±8,7)
K7	Lisäävät suomalaisten turvallisuutta	76,1 % (±8,7)	20,5 % (±8,3)	3,4 % (±3,7)
K8	Osallistuisi väestönsuojelukoulutukseen	15,9 % (±7,5)	79,5 % (±8,3)	4,5 % (±4,3)
K9	Haluaisi lisätietoa väestönsuojista	35,2 % (±9,8)	64,8 % (±9,8)	0,0 %

Taulukko 2. Suojapainotetut jakaumat: osuus tutkimuksessa edustetuista väestönsuojista. Ensisijainen sarake ilman suurinta 500 suojan yksittäissalkkua (951 suojaa); vertailuna koko aineisto (1 451 suojaa), sarakkeissa kyllä / ei / en osaa sanoa.

Tunnus	Väite	% suojista, pl. suurin salkku	% suojista, koko aineisto
--------	-------	-------------------------------	---------------------------

K2	Suojat lain edellyttämässä kunnossa	59 / 19 / 22	39 / 47 / 14
K3	Vastuuhenkilö nimetty	37 / 63 / 0	24 / 76 / 0
K4	Tarkastettu viimeisen 10 vuoden aikana	84 / 14 / 2	55 / 9 / 36
K5	Asukkaille viestitty toimintaohjeista	85 / 13 / 2	90 / 9 / 1
K6	Rakentamisesta pitäisi luopua	10 / 67 / 23	41 / 44 / 15
K7	Lisäävät suomalaisten turvallisuutta	79 / 18 / 3	86 / 12 / 2
K8	Osallistuisi väestönsuojelukoulutukseen	17 / 82 / 2	11 / 88 / 1
K9	Haluaisi lisätietoa väestönsuojista	29 / 71 / 0	19 / 81 / 0

Liite 3: Vastausten alueellinen jakauma

Maakunta	n
Uusimaa	43
Pirkanmaa	10
Varsinais-Suomi	6
Päijät-Häme	5
Pohjois-Karjala	5
Keski-Suomi	4
Kymenlaakso	3
Pohjois-Savo	3
Pohjois-Pohjanmaa	3
Etelä-Karjala	2
Etelä-Pohjanmaa	2
Pohjanmaa	1
Kanta-Häme	1
Yhteensä	88

Lisätiedot ja haastattelupyynnöt: Väestönsuojayhdistys VSR ry, puheenjohtaja Ilkka Kivisaari.
Tekninen asiantuntija: Antti Nokka, Verona Shelters Group.